รายงานสถานการณ์ตลาดและเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา
“โอกาสในการเกิดเศรษฐกิจถดถอยของสหรัฐฯ”

จากการคาดการณ์ล่าสุดจาก Bloomberg Economics คาดว่าในปีหน้า สหรัฐฯ มีโอกาสประมาณ 1 ใน 3 ที่จะเกิดเศรษฐกิจถดถอย หลังจากความเชื่อมั่นของผู้บริโภคแตะระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ (ความเชื่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค: consumer confidence **เดือนมิถุนายน 2565 อยู่ที่ 98.7) และอัตราเงินเฟ้อพุ่งสูงขึ้น** (อัตราเงินเฟ้อเดือนพฤษภาคม 2565 อยู่ที่ 8.6%)

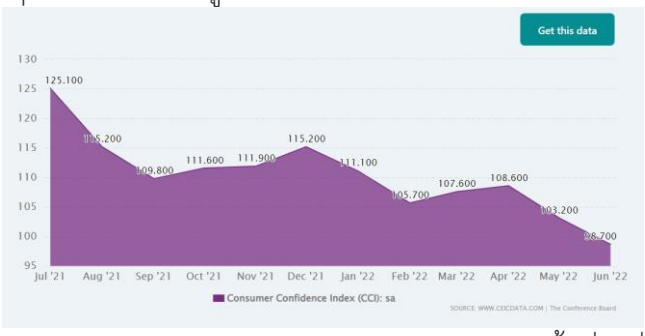

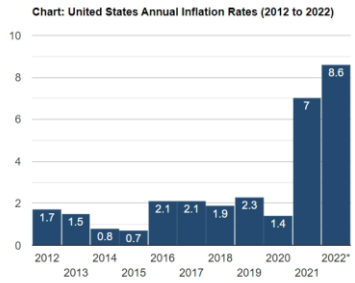

จากการจำลองความน่าจะเป็นจากหลายปัจจัย ทั้งเรื่องที่อยู่อาศัยและข้อมูล**ความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลอายุ 10 ปีและ 3 เดือน** พบว่าขณะนี้มีความเป็นไปได้ถึง 38% ว่าน่าจะเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยภายในช่วง 12 เดือนถัดไปนี้

Anna Wong หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ของ Bloomberg Economics มีความเห็นว่ามีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยภายในต้นปี 2566 แม้ว่างบดุลของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจจะยังคงแข็งแกร่ง แต่ความกังวลเกี่ยวกับอนาคตทางเศรษฐกิจอาจจะทำให้ผู้บริโภคชะลอการใช้จ่ายเพื่อดูท่าทีและน่าจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการจ้างงานและการลงทุนในอนาคต

นักเศรษฐศาสตร์จากธนาคาร Deutsche Bank AG ซึ่งเป็นหนึ่งในธนาคารรายใหญ่แห่งแรกที่คาดการณ์ว่า **เศรษฐกิจถดถอยในสหรัฐอเมริกาจะเกิดขึ้นในช่วงกลางปี 2566**

บริษัท Wells Fargo & Co. คาดการณ์เช่นเดียวกันบริษัท Nomura Holdings Inc. ว่าน่าจะเร็วกว่า โดยน่าจะเริ่มขึ้นในปลายปี 2565 โดยแนวโน้มการเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยน่าจะเกิดขึ้นหากราคาน้ำมันยังคงสูงขึ้น และธนาคารกลางสหรัฐ (FED) มีการปรับอัตราดอกเบี้ยอีกครั้งในเดือนกรกฎาคม ทั้งนี้ การปรับอัตราดอกเบี้ยในเดือนมิถุนายนที่ผ่านมานับเป็นการเคลื่อนไหวครั้งใหญ่ที่สุดจากที่ผ่านมา

อนึ่ง ธนาคารกลางสหรัฐ (FED) มีนโยบายป้องกันเงินเฟ้อ โดยในเดือนมิถุนายน 2565 มีการประกาศปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นในอัตรา 0.75% นับว่าเป็นอัตราที่มากที่สุดนับตั้งแต่ปี 2537 และส่งสัญญาณว่าน่าจะมีการปรับ

เพิ่มขึ้นอีกครั้งในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า โดยน่าจะมีการปรับขึ้นในอัตราใกล้เคียงกัน นับว่าเป็นการดำเนินการเชิงรุกอย่างจริงจังของ FED เพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาด

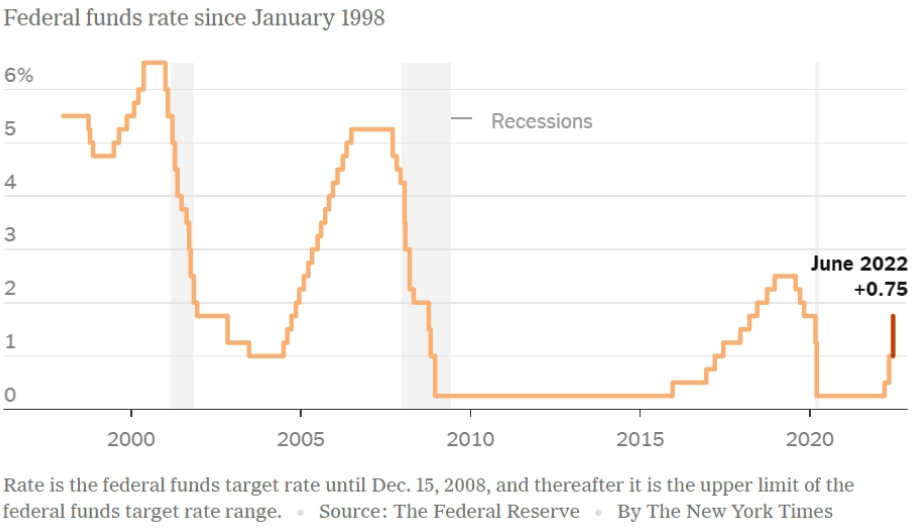

การกู้ยืมเงินเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว กอปรกับสภาวะทางการเงินที่ตึงตัวและอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นอย่างมาก ทำให้ FED เกิดความกังวลเกี่ยวกับความพยายามในการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจ ซึ่งเงินเฟ้ออาจจะผลักดันทำให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ เข้าสู่ภาวะถดถอยในท้ายที่สุด นอกจากนี้ แนวโน้มผลประกอบการของบริษัทและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลงในสองเดือนที่ผ่านมา อาจส่งสัญญาณสำคัญว่าน่าจะเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยเร็วขึ้น

จากรายงานของ Bloomberg Economics ระบุว่าการที่ FED ขึ้นดอกเบี้ยในอัตราที่สูงนั้น ทำให้ธุรกิจต่างๆ ต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นและเกิดสภาวะเงินตึงตัวอย่างมากในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา นอกจากนี้ อัตรากำไรของบริษัทที่เคยแข็งแกร่งได้มีการอ่อนตัวลดลงในไตรมาสที่สองของปี

นอกจากนี้แล้ว มุมมองของชาวอเมริกันเกี่ยวกับอนาคตของธุรกิจและความเชื่อมั่นได้ลดลงอย่างมากในเดือนมิถุนายน จากการสำรวจข้อมูลผู้บริโภคของมหาวิทยาลัยมิชิแกนพบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคส่วนบุคคล (Consumer Sentiment Index) ในเดือนมิถุนายน 2565 ปรับลดลงสู่ระดับ 50.0 ลดลงต่ำที่สุดเป็นประวัติการณ์นับตั้งแต่ปี 2521 นอกจากนี้ความกังวลเกี่ยวกับราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น ราคาสินค้าที่ปรับขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อ รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงที่ลดลง ล้วนส่งผลกระทบโดยตรงต่ออุปสงค์การบริโภคของชาวอเมริกันในภาพรวม รวมทั้ง สร้างทัศนคติเชิงลบต่อภาพเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะเดียวกันอัตราการออมเงินของชาวอเมริกันอยู่ใกล้ระดับต่ำสุดนับตั้งแต่ปี 2552 และมากกว่าครึ่งของชาวอเมริกันเชื่อว่าสหรัฐฯ เริ่มเข้าสู่ภาวะถดถอยแล้ว ภาวะเศรษฐกิจถดถอยเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้อย่างแน่นอน แต่ FED หวังว่านโยบายการขึ้นอัตราดอกเบี้ยน่าจะทำให้ราคาสินค้าในตลาดมีการเติบโตอย่างค่อยเป็นค่อยไปและเชื่อว่าการว่างงานน่าจะมีการปรับตัวลดลง ซึ่งถือว่าเป็นการท้าทายอย่างมากสำหรับ FED

อย่างไรก็ตาม การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้าของ FED อาจเป็นผลให้อุปสงค์เกิดการชะลอตัวลงในภาคอสังหาริมทรัพย์และภาคอุตสาหกรรมที่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย เช่น ที่อยู่อาศัย รถยนต์และสินค้าคงทนอื่นๆ นอกจากนี้ ในมุมมองของ FED หากการหยุดชะงักของอุปทานในบางอุตสาหกรรมบรรเทาลงและกลับมาสมดุลกับอุปสงค์ได้ อาจส่งผลให้สถานการณ์ของราคาของสินค้าสามารถปรับตัวลดลง ซึ่งจะช่วยให้ FED สามารถควบคุมอัตราเงินเฟ้อลงสู่เป้าหมายที่ 2% ได้

สำหรับในภาคการผลิต การสะดุดของห่วงโซ่อุปทานได้สร้างความกังวลให้กับบริษัทอเมริกัน ส่งผลให้บริษัทมีความต้องการที่จะลดสายการผลิตจากต่างชาติและนำการผลิตกลับสู่ประเทศ

ความพยายามที่ต้องการควบคุมการระบาดของโรคของจีน ทำให้จีนได้มีการสั่งปิดประเทศ ซึ่งการปิดประเทศดังกล่าวเป็นอุปสรรคสำคัญซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อระบบห่วงโซ่อุปทานของสหรัฐฯ แม้ว่าจีนเป็นศูนย์กลางการผลิตที่สำคัญของบริษัทข้ามชาติมาเป็นเวลายาวนาน อย่างไรก็ดี จากข้อมูลของ Bloomberg พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ของบริษัทต่างชาติที่มีการลงทุนการผลิตในจีนได้เน้นย้ำถึงแผนการที่จะย้ายฐานการผลิต ตามข้อมูลของ Dodge Construction Network พบว่าสหรัฐฯ มีการสร้างโรงงานผลิตแห่งใหม่ในสหรัฐฯ (onshoring) เพิ่มสูงขึ้น 116% เทียบกับปีที่ผ่านมา เช่น โรงงานผลิตแผงวงจรในเมือง Phoenix รัฐ Arizona โรงงานผลิตเหล็กและอลูมีเนียมในเมือง Bay Minette รัฐ Alabama เมือง Osceola รัฐ Arkansas และ เมือง Brandenburg รัฐ Kentucky นอกจากนี้ ยังมีการย้ายการผลิตเซมิคอนดักเตอร์ไปยังไต้หวัน (reshoring) และประเทศแม็กซิโกก็เป็นอีกหนึ่งประเทศที่บริษัทสหรัฐฯ ให้ความสนใจที่จะไปลงทุน (nearshoring) ในช่วงนี้

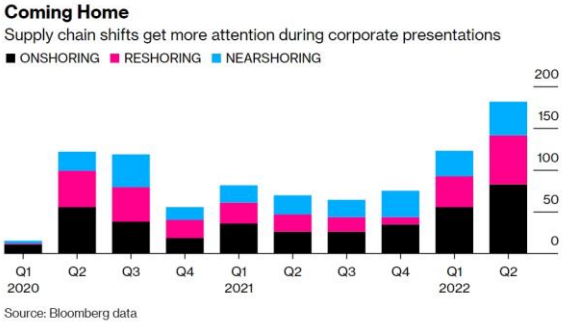

บริษัท Generac Holdings ผู้ผลิตเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ได้เริ่มวางแผนย้ายการผลิตบางส่วนจากจีน และเมื่อเกิดวิกฤตโรคระบาด บริษัทได้มีการนำสินค้าที่ผลิตจากโรงงานผลิตชิ้นส่วนในสหรัฐฯ และเม็กซิโกมาใช้ ตลอดจนบริษัทได้มีการเปิดโรงงานแห่งใหม่ขึ้นในเมืองเล็กๆ ที่เมือง Augusta รัฐ Gorgia โดยบริษัทมีความเห็นว่าค่าขนส่งที่ต่ำและเวลาในการจัดส่งที่รวดเร็วจะสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ ซึ่งวิธีการดังกล่าวน่าจะเป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้บริษัทสามารถเติบโตต่อไป นอกจากนี้แล้วปัญหาสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนอาจจะทำให้ค่าขนส่งเพิ่มขึ้น และการเมืองระหว่างจีนและไต้หวันอาจเป็นอุปสรรคต่อภาคการผลิตในอนาคต ดังนั้น บริษัทจำเป็นต้องมีแหล่งผลิตทางเลือกนอกจากจีน

ข้อเสนอแนะจากสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครนิวยอร์ก

1.ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสหรัฐฯ (GDP) ไตรมาสแรกของปี 2565 หดตัวลง 1.6% โดยมีปัจจัยสำคัญจากการใช้จ่ายของผู้บริโภคสหรัฐฯ ที่ชะลอตัวลง และความไม่แน่ใจเกี่ยวกับนโยบายการเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคสหรัฐฯ ทำให้ผู้บริโภคลดการใช้จ่ายลง

2. ไทยควรติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจของสหรัฐฯ อย่างใกล้ชิด หากเกิดเศรษฐกิจถดถอย อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทย เนื่องจากตลาดสหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 ของไทย โดยเฉพาะสินค้าคงทน

3. ไทยควรเร่งผลักดันและให้ความรู้กับผู้ผลิตไทยในการเจาะตลาดในรูปแบบใหม่ หรือ ตลาด E-Commerce ในช่องทางใหม่ๆ เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงลูกค้าและสร้างความได้เปรียบกับคู่แข่งขันอื่นๆ ตลอดจนลดอุปสรรคในเรื่องการขนส่งและการเข้าถึงสินค้าของผู้บริโภค

4. สินค้าอาหาร ตลอดจน สินค้าทักษะและงานฝีมือของไทย ยังคงมีความได้เปรียบในตลาดสหรัฐอเมริกาอยู่มาก เนื่องจากไทยมีแรงงานทักษะ รวมทั้ง มีสินค้าที่มีความโดดเด่นเฉพาะแตกต่างจากคู่แข่ง อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการไทยควรมีการพัฒนาต่อยอดและศึกษาติดตามความต้องการของผู้บริโภคที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากผลกระทบของสถานการณ์โลกปัจจุบัน

แหล่งที่มาของข้อมูล: Bloomberg/tradingeconomics.com/BEA.gov/Federal Reserve Beige Book
กรกฎาคม 2565